

DECIZIE

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Copceac și Primarului satului Copceac cu privire la anularea deciziei Consiliului sătesc Copceac nr. 6/16 din 20.02.2020 „Cu privire la aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului sătesc Copceac”,

împotriva încheierii din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat,

constată :

La 18 mai 2020 Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Consiliului sătesc Copceac și Primarului satului Copceac, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului sătesc Copceac nr. 6/16 din 20.02.2020 „Cu privire la aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului sătesc Copceac”.

Prin încheierea din 19 mai 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul central cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Copceac și Primarului satului Copceac cu privire la anularea deciziei Consiliului sătesc Copceac nr. 6/16 din 20.02.2020 „Cu privire la aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului sătesc Copceac” a fost remisă spre examinare după competență Curții de Apel Comrat. (f.d. 12)

Prin încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a recunoscut ca fiind inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat. S-a restituit acțiunea Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat cu toate documentele anexate. S-a explicat reclamantului că recunoașterea acțiunii ca fiind inadmisibilă exclude posibilitatea adresării repetate în instanță a aceiași reclamant cu aceiași acțiune. (f.d. 18-19)

La 25 iunie 2020 Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva încheierii din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei în instanța de fond, pentru examinarea acțiunii în fond. (f.d. 24-27)

În motivarea recursului Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a invocat că instanța greșit a interpretat normele legale prevăzute în Codul administrativ, or, Guvernul Republicii Moldova prin autoritățile publice este obligat să monitorizeze și să analizeze executarea efectivă a actelor normative. Articolul 6 lit. m) al Legii cu privire la Guvern nr. 136 din 07.07.2017 indică că Guvernul asigură realizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale.

Recurentul a menționat că în temeiul art. 64 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 a supus controlului legalității decizia Consiliului sătesc Copceac nr. 6/16 din 20.02.2020 „Cu privire la aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului sătesc Copceac” și a constatat că actul emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal. Astfel, în termenul legal și conform împuternicirilor acordate prin lege a sesizat cu acțiune instanța de contencios administrativ.

A indicat că întradevăr, drepturile și interesele Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, în calitate de autoritate publică centrală, prin decizia Consiliului sătesc Copciac nu sunt atinse, însă sunt încălcate drepturile altor persoane, și anume, reprezentanților media audiovizuale și a societății din satul Copceac.

Recurentul a susținut că Oficiul contribuie la realizarea în teritoriu, în care își desfășoară activitatea, a strategiei și obiectivelor cuprinse în Programul de activitate a Guvernului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Comrat a fost emisă la data de 02 iunie 2020 și notificată recurentului Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat la 12 iunie 2020. (f.d. 23).

Astfel, recursul, depus la data de 25 iunie 2020 de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, anulată încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat și adoptată o nouă încheiere, prin care cauza urmează a fi remisă la Curtea de Apel Comrat pentru judecarea acțiunii.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de anulare a încheierii și adoptă o nouă încheiere.

Astfel, din actele cauzei rezultă că prin încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a recunoscut ca fiind inadmisibilă cererea de chemare în judecată

depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Copceac și Primarului satului Copceac cu privire la anularea deciziei Consiliului sătesc Copceac nr. 6/16 din 20.02.2020 „Cu privire la aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului sătesc Copceac”, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17, care la rândul său, prevede că drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitatea administrativă.

Din conținutul recursului depus de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat rezultă că nu este de acord cu încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, indicând că în temeiul art. 64 alin. (1) lit. a) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 supune controlului deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea, iar în baza art. 68 alin. (4) poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

A mai menționat că în teritoriul în care își desfășoară activitatea, Oficiul este abilitat cu atribuții de control obligatoriu, sub aspectul legalității deciziilor consiliilor locale de nivelul întâi și ale celor de nivelul al doilea, inclusiv al actelor normative emise de Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia, fapt prevăzut în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin hotărârea cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat nr. 845 din 18.12.2009. Pct. 9 alin. (2) din Regulamentul menționat supra indică că în scopul exercitării atribuțiilor ce-i revin, Oficiul este abilitat: în ceea ce privește controlul legalității actelor emise de autoritățile administrației publice locale: a) să notifice, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale, inclus în Registrul de stat al actelor locale (în continuare – Registru), este ilegal, invocând motive legal întemeiate, autorității locale această ilegalitate și solicitând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială; b) să sesizeze instanța de contencios administrativ – în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul în care autoritatea locală emitentă nu a luat nicio atitudine – în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Din materialele dosarului se constată că Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat, efectuând controlul obligatoriu al deciziei Consiliului sătesc Copceac nr. 6/16 din 20.02.2020 „Cu privire la aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului sătesc Copceac” în baza art. 64 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, a constatat că este emisă cu încălcarea legislației în vigoare.

La data de 16 martie 2020 Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a expediat în adresa Consiliului sătesc Copceac notificare, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului sătesc Copceac nr. 6/16 din 20.02.2020 „Cu privire la aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului sătesc Copceac”, invocând că a fost emisă cu încălcarea legislației în vigoare.

Consiliul sătesc Copceac la data de 31 martie 2020 a emis decizia nr. 8/5.4 prin care a amânat chestiunea de examinare a notificării Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat asupra deciziei Consiliului sătesc Copceac nr. 6/16 din 20.02.2020 „Cu privire la aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului sătesc Copceac”, pentru studiere și pregătirea răspunsului.

Reclamantul Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus acțiunea în instanță la 18 mai 2020 în baza art. 68 alin. (4) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 și a normelor Codului administrativ.

Curtea de Apel Comrat, aplicând art. 207 alin. (2) lit. e) și art. 17 al Codului administrativ, la data de 02 iunie 2020 a recunoscut acțiunea Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat inadmisibilă, motivând că prin prisma art. 17 Cod administrativ nu a făcut dovada dreptului încălcat.

În această privință este de observat că Codul administrativ a instituit reguli clare de înaintare a unei acțiuni în contencios administrativ nemijlocit de către autoritatea publică.

Astfel, art. 189 alin. (3) indică că în cazurile prevăzute de lege, precum și în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată și de autoritatea publică.

Articolul 203 lit. c) Cod administrativ prevede că participanți la proces sunt alți subiecți investiți de lege cu drept de sesizare.

Conform art. 204 Cod administrativ părți în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice și autoritățile publice în sensul art.7.

Totodată, se rețin și prevederile art. 64 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 controlului obligatoriu sunt supuse următoarele acte ale autorităților administrației publice locale: a) deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea; b) actele normative ale primarului, ale președintelui raionului și ale pretorului; c) actele privind organizarea licitațiilor și actele privind atribuirea de terenuri; d) actele de angajare și cele de încetare a raporturilor de serviciu sau de muncă ale personalului administrației publice locale; e) actele care implică cheltuieli sau angajamente financiare de peste 30 mii lei – în unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi și de peste 300 mii lei – în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea; f) actele emise în exercitarea unei atribuții delegate de stat autorităților administrației publice locale. (1¹) Actele menționate la alin. (1) vor fi supuse controlului obligatoriu de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale.

Articolul 68 alin. (1) din legea menționată supra indică că în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritățile locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială. (2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administrației publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu și facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administrației publice locale sau de persoana vătămată. (3) În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. (4) În cazul în care, în termenul stabilit la alin. (3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul

teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Colegiul constată că în speța dată nu pot fi aplicate prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) și art. 17 reclamantului/recurent.

În contextul afirmațiilor că Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat nu se regăsesc ca subiecți cu drept de sesizare în procedura de contencios administrativ, este necesar de evidențiat că prin prisma art. 189 și art. 203 lit. c) din Codul administrativ în coroborare cu art. 204 din aceeași lege, raportate la art. 68 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat sunt subiecți cu drept de sesizare a instanței de contencios administrativ, nefiind necesară o reglementare juridică suplimentară în acest sens.

Față de aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Curtea de Apel ca instanță de fond, în cadrul examinării admisibilității acțiunii în contencios administrativ, prematur a considerat că prin actul administrativ contestat, cât și din probele materiale nu s-au încălcat careva drepturi sau libertăți ale Oficiului teritorial Comrat al Cancelariei de Stat în sensul art. 17 al Codului administrativ, ori Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat deține competență de a înainta acțiune în instanță conform legii speciale.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea și a remite cauza la Curtea de Apel Comrat pentru judecarea acțiunii.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul depus de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat.

Se casează încheierea din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Comrat, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului sătesc Copceac și Primarului satului Copceac cu privire la anularea deciziei Consiliului sătesc Copceac nr. 6/16 din 20.02.2020 „Cu privire la aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului sătesc Copceac” și se remite cauza la Curtea de Apel Comrat pentru judecarea acțiunii.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas